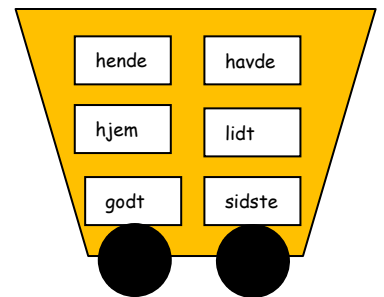
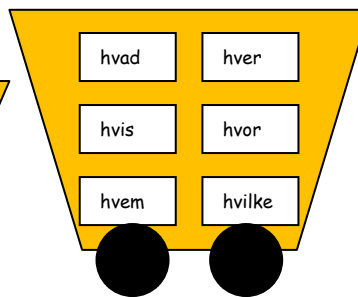
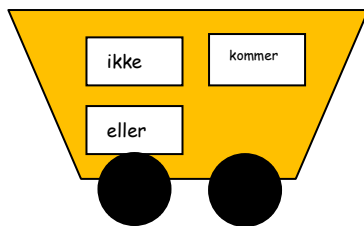
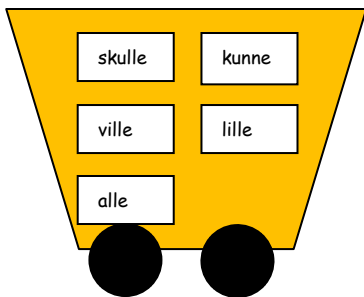
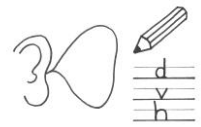
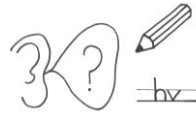
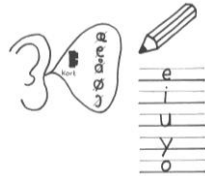
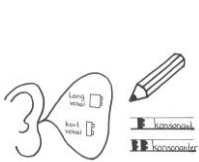

Fase 4

to konsonanter i forlyd og udlyd

lytte til lang og kort vokal

dobbelt konsonant/vokalændring/stumme bogstaver

bl	br			
dj	dr	dv		
fj	fl	fn	fr	
gl	gn	gr		
kj	kl	kn	kr	kv
pj	pl	pr		
sj	sk	sl	sm	
sn	sp	st	sv	
tr	tv			

ft			
gt			
ks	kt		
lk	lm	lp	ls
lt	lv		
mp	ms	mt	
nk	ns	nt	
ps			
rk	rm	rn	
rv	rs	rt	
vl			

Mål

- At eleverne kan stave korte ikke lydrette ord
- At eleverne lærer to konsonanter i forlyd og udlyd
- At eleverne starter med stort og sætter punktum
- At eleverne kan overføre viden om to konsonanter i forlyd og udlyd i egne tekster
- At eleverne skriver i skrivehus
- At eleverne gennem lytteøvelser får erfaringer med kort/lang vokal
- At eleverne kan stave de ord fra sætningerne der bygger på lydfølgereglerne korrekt.

Sprogområder

- Fokusord: to konsonanter i forlyd og udlyd
- dobbelt konsonant/vokalændring/stumme bogstaver
- Lytte til kort/lang vokal

Fase 4 dobbelt konsonant/vokalændring/stumme bogstaver
20 ord af de 120 mest almindelige ord

skulle, kunne, ville, lille, alle, ikke, eller, kommer, hvad, hver, hvis, hvor, hvem, hvilke, hende, havde, hjem, lidt, godt, sidste

Organisering

Togvogn:

Hvis dagens fokusord er et af de 120 almindelige ord findes det på togvognen.

Postkasse:

På dette tidspunkt vil det måske naturligt, at stoppe med at bruge postkassen.

Hæfter:

Alle børn bør i denne fase have skrivehus, medmindre de ikke er klar motorisk, eller der er andre hindringer tilstede.

Legoklodser:

Legoklodser med magneter til tavlen

Musikinstrumenter

På dette tidspunkt vil det måske være naturligt at stoppe med at bruge musikinstrumenterne.

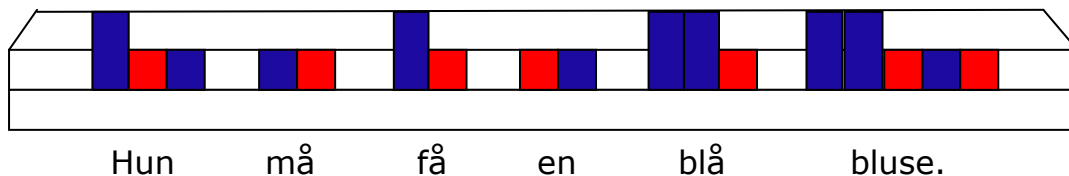
Kopiark

Til fase 4 skal der bruges:

- sætningsoversigt til læreren
- oversigter over to konsonanter i forlyd og udlyd
- 4 gule vogne med hjul
- 4 oversigter med fokusord

Arbejdsgang ved sætning med to konsonanter i forlyd og udlyd

Et eksempel kunne være:

- Læreren læser sætningen.
- Konsonantforbindelsen præsenteres – i denne sætning er det bl.
- Læreren skriver konsonantforbindelsen op med alle vokaler. De læses i fællesskab (bla, blæ, ble, bli, bly, blø, blå, blo, blu) Der findes rigtige ord. Her er det ble, bly og blå. Eleverne skal forklare hvad ordene betyder og lave en sætning med ordene.
- Hele klassen laver håndfonemerne, mens sætningen lyderes.
- Lærer samler klodser og sætte på tavlen.
- Alle skriver i hæftet. De hurtige elever opfordres til at skrive en historie, hvor de bruger ord med konsonantforbindelsen.
- Elever hjælper lærer med at skrive på tavlen. Der fokuseres fortsat på stort begyndelsesbogstav og punktum.
- Elever hjælper lærer med at prikke vokaler.
- Ordene deles på tavlen.
- Eleverne deler ordet i hæftet.
- Sætningen læses i kor.

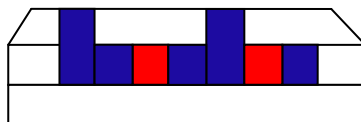
Arbejdsgang ved lytning til lang og kort vokal

Et eksempel kunne være:

- Hanu – hannu
- Læreren læser begge ord.
- Elever gætter på hvilket ord der har henholdsvis lang og kort vokal. Det er en god idé at hoppe ordene, vise forskellen med hænderne e.lign. Ideen med at starte med at bruge nonsensord er, at eleverne ikke skal bruge deres viden om skrevne ord, men opøve sig i at lytte.
- Ordene skal ikke skrives – det er en lytteøvelse, som går forud for arbejdet med kort og lang vokal i forbindelse med lydfølgeregler, hvilket ikke vil blive nærmere beskrevet i dette materiale.

Arbejdsgang med ord med dobbelt konsonant/vokalændring/stumme bogstaver

Et eksempel kunne være:

hvorfor

- Lærer læser ordet og skriver det på tavlen.
- Eleverne finder det ved ordet som ikke kan høres.
- Eleverne finder på sætninger hvor ordet bruges.
- Læreren samler ordet i legoklodser. Lærerens legoklodser sættes på tavlen. Ordet viskes ud.
- Elever skriver ordet i hæftet.
- Lærer sætter ordet i togvognen.

Forslag til sætninger i fase 4

uge	Sætning	Fokus 2 konsonanter i forlyd	Små ikke Lydrette ord 120 ord	Kort/lang Vokal (lytteøvelse)
1				Vrøvle – ord
	Hun må få en blå bluse.	bl		muli / mulli
	Han så dem på en bro.	br	dem	kafa / kaffa
	Han så en djævel gå forbi.	dj	forbi	påte / påtte
	Så du den dråbe?	dr	den	tølo / tøllo
	Vi så en mus gå i dvale.	dv		piva / pivva
2				
	Han tog en fjer.	fj	tog	dåka / dåkka
	Vi må få en flaske.	fl		rilo / rillo
	Må vi fnise?	fn		guli / gulli
	Vi så på en frø.	fr		hanu / hannu
	I dag så vi en globus.	gl	dag	kifa / kiffa
3				Rigtige ord
	Far så en gnu i Afrika.	gn	far	Jane / Janne
	En grå mus.	gr		hane / Hanne
	Hun var i en fin kjole	kj	var	Ane / Anne
	Du må få en klør	kl		klase / klasse
	Han så mange knive.	kn	mange	halen / hallen
4				
	Hans krus gik itu.	kr		male / malle
	Han så en kvik bil.	kv		bluse / blusse
	Pjat – du kan gå ind nu.	pj	ind	puder / pudder
	Vi har en plante.	pl	har	biler / biller
	Fik du en pris i løb?	pr	fik	føder /fødder

5	Du må få et sjal.	sj		geder/gedder
	Hun løb meget på ski.	sk	meget	krybe/ krybbe
	Du må slå nu.	sl		læse / læsse
	To små mus løb bort.	sm	bort	søle / sølle
	Hun løb fordi hun var snu.	sn	fordi	gyser/gysser
6				
	Spis din mad!	sp		skule/skulle
	Hun må få en stol.	st		køle / kølle
	Han så hen på en svane.	sv	hen	hanen/hannen
	En kone og en trone.	tr	og	plader/pladder
	Hun må få en tvebak med?	tv	med	
7		2 konsonanter i udlyd		skriv Dobbelt konsonant
	For Per har haft en giraf.	ft	for	skulle,
	Susan må købe min vægt.	gt		kunne
	Når Lise også at spise en kiks?	ks	også, når	ville
	Ane kan dog danse i takt.	kt	Dog	lille
	Bo må låne min dolk.	lk		alle
8				vokalændring
	Kim så en god film.	lm		ikke
	Hun så gylp.	lp		eller
	En flue på min hals.	ls		kommer
	Hans må kun spise salt.	lt	kun	
	Tuder en ulv?	lv		

9				Stumme bogstaver
	Der er en kamp.	mp	der er	hvad
	Du skal betale moms.	ms		hver
	Mon han blev ramt af en bil?	mt	mon af	hvis
	De sad på en bænk.	nk	de	hvor
	For Hans vil slå.	ns	vil	hvem
10				
	Kim har en elefant på over 9 år.	nt	over år	hvilke
	Haps – en is.	ps		hende
	Det er nok en agurk til jer.	rk	det nok til jer	havde
	Se en stor orm.	rm	stor	hjem
	Men mit horn er væk.	rn	men	lidt
11				
	Så du et kors?	rs		godt
	Vi så sport?	rt		sidste
	Så du min kurv?	rv		
	Se min tulipanbusk.	sk		
	Fik de post?	st		
	Huset har en gavl.	vl		

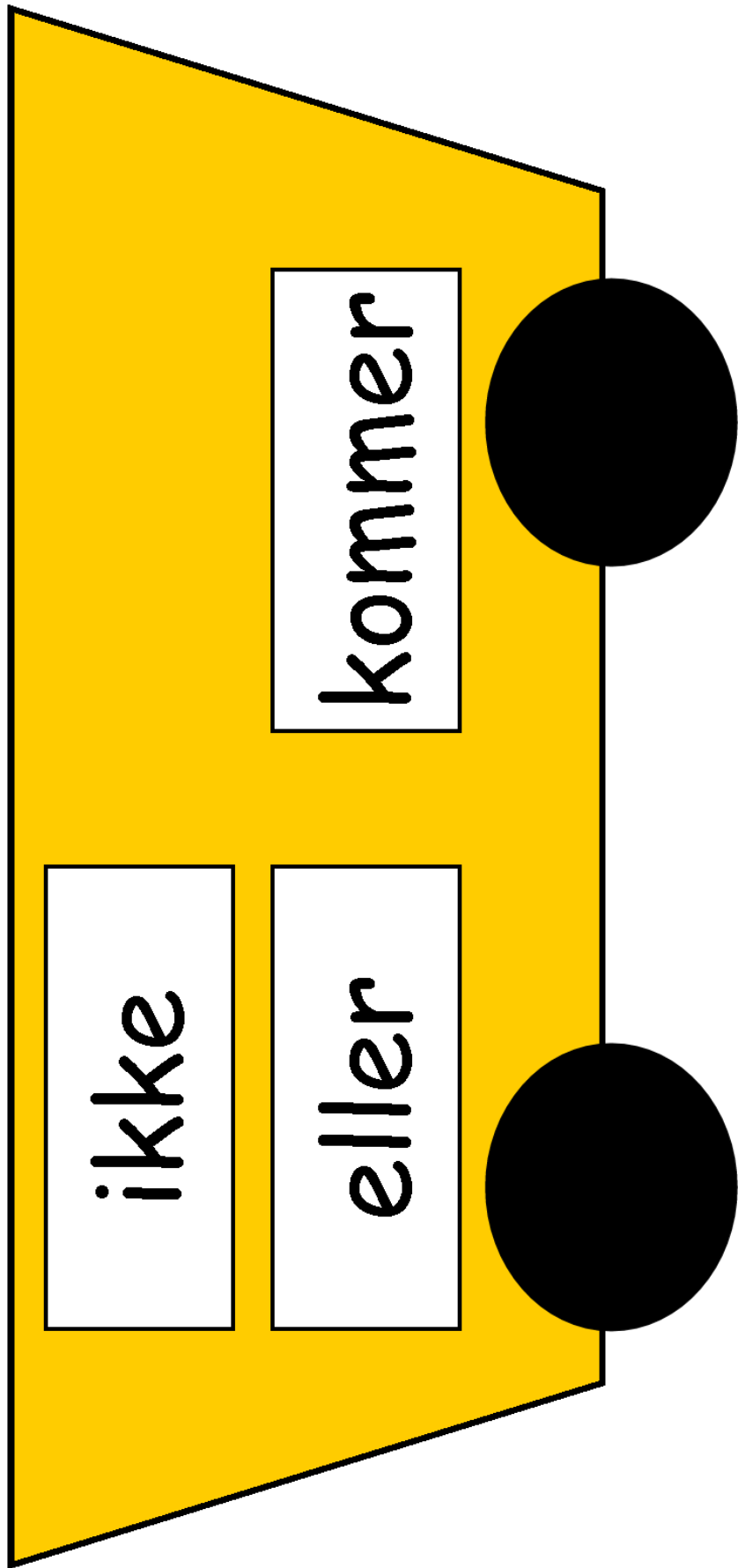
skulle

ville

alle

kunne

lille

hver

hvor

hvilke

hvad

hvis

hvem

havde

lidt

sidste

hende

hjem

godt

bl	br			
dj	dr	dv		
fj	fl	fn	fr	
gl	gn	gr		
kj	kl	kn	kr	kv
pj	pl	pr		
sj	sk	sl	sm	
sn	sp	st	sv	
tr	tv			

ft			
gt			
ks	kt		
lk	lm	lp	ls
lt	lv		
mp	ms	mt	
nk	ns	nt	
ps			
rk	rm	rn	
rv	rs	rt	
vl			

Oversigt over fokus

